

DRAPELUL

Săptămânal independent

Inscris sub Nr. 34/1938 la Trib. Arad

A B O N A M E N T E :

Un an : 200.—
Pt. bănci, industrii, toate inst. part. și publ. 1000.—

DIRECTOR:

VASILE I. OSTOIA

REDACȚII ȘI ADMINISTRAȚII:

ARAD, STR. POPA ION RUSU Nr. 3 Tel. 19.91
Timișoara

CUVINTE REGALE

"Sunt atâta de făcut în satele noastre! Este o operă nesfârșit de mare de realizat, dar mai presus de toate o operă de adâncă dragoste și de adâncă pricepere."

Ne-am angajat la o bătălie. Aci la centru este statul

major, dar, voi sunteți mulți mea oștișel; și oricât de bun ar fi un stat major, fără excepția precisă și hotărâtă a oștișel întregi, nu se poate căstiga o bătălie. Cu concur-

sul vostru și cu munca voasă întregului Meu popor.

Importante reforme universitare ale ministrului Educației Naționale, d. Armand Călinescu

Rectorii tuturor universităților din țară au fost convocați într-o consfătuire la ministerul Educației Naționale spre a lua la cunoștință, a examina și a face observații necesare asupra importantelor reforme universitare, cari s-au întocmit de d. Armand Călinescu spre a crea o atmosferă nouă și mai rodnică a învățământului superior. Cu acest prilej d-l Armand Călinescu, ministru Educației Naționale a făcut un expozeu, pe care îl publică în întregime în cele ce urmează.

Expozeul d-lui Armand Călinescu

Domnilor Rectori,
Vă invită la această consfătuire pentru că am socotit necesar să avem un schimb de vederi asupra problemelor universitare, în acestul deschidere cursurilor.

Voi profita deasemenea de acest prilej, pentru a vă comunica textul proiectelor de legi pe care le-am întocmit și voi asculta cu mult interes.

Rolul școalelor normale superioare

Vin acum să fac un pas mai departe, dând o îngrijire deosebită modului de recrutare a profesorilor secundari. Până acum orice licențiat, indiferent de condițiile în care și-a făcut studiile, putea aspira la obținerea unui post în învățământ în urma unui aproximativ examen de capacitate. Din cauza acestor, treceau mulți ani până ce candidatul obținea locul. Într-adevar, adesea el predea contactul cu școala. Din această cauză, calitatea profesorilor secundari suferă. Am înființat acum școala normală superioară. Această instituție are menirea de a pregăti pe viitori profesori. Singuri absolvenții vor mai putea obține posturi în învățământ. Elevii școalei vor fi bursieri. Ei se vor selecționa prin un concurs de admitere, la care pot participa studenții din ultimul an de licență. Numărul locurilor va fi stabilit anual, după necesitatea învățământului.

Cursurile vor dura trei ani, din care primul pentru obținerea licenței în Facultate, iar ceilalți doi de perfecționare. La absolvire, se dă un nou examen. Școala normală superioară vor da o atenție deosebită formării caracterului și a vieții morale a viitorului profesor. Înființez trei asemenea școli, la București, la Cluj și Iași; ele vor fi puse sub conducerea superioară a unor personalități de mare prestigiu și sub direcția tehnică a celor mai buni profesori de pedagogie pe care îi avem.

Sunt convins că prin această reformă vom ajunge la formarea unui corp didactic de elită.

Raționalizarea învățământului universitar

Iată un prim proiect de lege. Voi schița acum pe cel de al doilea. Este vorba de raționalizarea învățământului universitar pe care am anunțat-o încă în August.

Este deosebită cunoștința că universitățile au fost obiectul unor nu-

tră Eu sunt absolut convins că vom invinge în această mare bătălie, care este o bătălie de ridicare a Neamului, o bătălie de însănătoșire trupească și sufletească a

popor.

Londra în așteptarea Soveranului Românici

Capitala Angliei se pregătește pentru primirea înaltilor oaspeți.

Marile cotidiane londoneze „Daily Telegraph” și „Morning Post” sub semnătura cunoscutei reporteri Marianne Mayfayre, publică următorul articol în legătură cu vizita Majestății Sale Regelui și a Marei Voevod la Londra.

„Tânărul Prinț moștenitor Mihai al României se gândește cu plăcere la vizita la care va fi sărbătorit alături de Augustul Său printre împăratul Angliei.

Anul trecut Printul a reprezentat pe tatăl său la Incoronare, dar Londra era atunci încă de plină de oaspeți regali încă populația londoneză n'a avut prilejul să-și cunoască.

Attitudine încântătoare

In curând va fi imprenădui cu Rege la Buckingham Palace, va înțovărăsi pe tatăl său la Primărie, va fi oaspe de onoare la banchetul dela Palat și alături de Regele Carol va face pe gazda la Legația Română.

„Voevodul Mihai este un bărbat acum” spun marii demnitari români. Timid, cu toate că apare des în public, este demn, are o atitudine încântătoare și deși abia a împlinit 17 ani, El are înfățișarea unui Tânăr de 20 ani.

Se alcătuiesc programe pentru primirea vizitatorilor regali la Buckingham Palace de către Rege și la Legația Română de către d-l Grigorcea, ministrului României. Atunci se va deschide și sezonul de iarnă, care va purta anul acesta numele de „Sezonul românesc”.

Stabilirea unei axe Londra-București

Majestatea Sa Regele Carol este conștient de posibilitățile transformării Capitalei Sale într-un nucleu comercial al Europei Răsăritești, și se conformează acestei perspective, atunci când națuește să stabilească în București, o libertate comercială pentru toți. Acesta este singurul fel de a transforma un oraș într-o mare piață economică. Vizita M. S. Regelui Carol la Londra este astfel primul pas spre stabilirea

Doamnele elegante din societatea londoneză pregătesc cele mai moderne podoabe; printre acestea buchetele de orchidee și coliere de flori vor fi în mare vogă. Se pare că culoarea „mauve” este considerată ca cea mai indicată a sezonului, poate ca un discret omagiu pentru tonalitatea ce a fost preferată de Regina Maria a României.

Regele va da un dîneu de gală pentru verii săi regali, în seara soților lor la 15 Noemvrie. Programul festivităților pentru ziua a treia 17 Noemvrie nu a fost încă fixat.

Noua legătie

Se lucrează la instalarea mobilei la Legația Română, unde este și locuința d-nei și d-lui Grigorcea, din Belgray Square 1. Decoratorii vor părăsi casa în cursul săptămânii acesteia. D. și d-na Grigorcea se vor muta în casă cât mai curând posibil. Banchetul ce va fi dat de către Regele Carol la Legația Română în onoarea Regelui și Reginei Angliei, va fi și un fel de inaugurare a ei. După dîneul la care vor participa 60 de persoane, va avea loc o recepție unde va fi invitat un număr mai mare de persoane.

Un bucătar obișnuit cu gusturile Regelui Carol și ale Voevodului Mihai, va pregăti banchetul în bucătăria recent renovată a novei Legații.

rea acelei mari axe Londra-București, care va face din Capitala României un centru finanțiar al Europei răsăritene.

Aproape toate organizațiile interese din Londra au convocat de pe acum întrunirea comitetelor, pentru a lăua în considerare oportunitățile economice create prin vizita M. S. Regelui Carol la Londra și suntem siguri că astfel axa economică Londra-București va lăua în curând ființă.

La Danzig s'au produs manifestații antisemite

In cursul ultimelor zile s'au produs unele incidente antisemite la Danzig. „Danziger Vorposten” îndeamnă populația la calm, declarând că autoritățile competente vor lua măsurile necesare în cazul când elemente evreiești ar face provocări la adresa populației din Danzig.

(Continuare în pag. II-a)

Informatiuni

Mareșalatul Curții Regale face cunoscut că la 11 Noemvrie M. S. Regele a înmânat la palatul regal căte o sabie sublocotenenților, șefi ai promoției „Selimber” din infanterie, cavalerie, mecanici și administrație.

Azi ultima zi, măine este tragică.
Azi mai puteți cumpăra un loz norocos
 de la
BANCA GOLDSCHMIDT
 ARAD

Comisia pentru protecția personalului românesc în întreprinderi s'a întrunit șeară. În ședința aceasta s'a dat formă definitivă proiectului modificator al legii pentru protecția personalului românesc în întreprinderi. Pro-

CORSO
 Cinematograf de premiere
 Telefon 20-65
 Garanția spectacolului bun
 Azi! Azi!
Burgotheater
 un superlum în regia lui
WILLY FORST

cu
Werner Krauss
Oiga Cehova
Noriente Rakú
Hans Moser
 Un puternic conflict dramatic în cadrul minutul al Vienei,
 Reprez.: 5, 7, 15 și 9.15
 Jurnal O. N. T. — Paramount și completare colorată.

— **URANIA** —
 Telefon: 12 - 32

Un film de rare calități: actual, emoțional, monumental

„Tragedia unei Generații”
 Războl și pace... dragoste și camaraderie în acest film
Spencer Tracy, Gladys George, Franchot Tone
 Producția: Metro-Goldwyn

Repr. 5, 7.15 și 9.15

CINEMA „SCALA” ARAD
 Cinematograful filmelor mari
 Tel : 20 — 10

Azi Duminecă și măine Luni

SHIRLEY TEMPLE

Viață de artist
 Jurnal-Fox nou
 Repr.: 5, 7.15, 9.15

CABARETUL
„CORNUL VANĂTORULUI”
ARAD **BAR**

Program
 pe luna Noemvrie
 1938

IOSEFA
 imitator de dame

6 REVU-GIRLS
 *
Szilvia Matyó
Bianca Bianca

THE 8 HERMEŞAN
 vocal-band
 Programul începe la ora 12

iectul a fost înaintat ministerului economiei naționale. Se arată că protecția muncii românești va fi pusă pe baze noi.

Viul interes ce l-a stârnit în rândul publicului acțiunea ingenioasă a magazinului de mode Ilie Moșiu.

Proprietarul agil și cu adevărat ieseșit al magazinului de mode Ilie Moșiu din Arad Piața A. Iancu, colț cu str. Mețianu, prin acțiunea ingenioasă ce a dezluat-o acum prin acordarea reducerilor de 10 la sută din prețurile mărfurilor cumpărată dela dânsul, atât celor ce plătesc în numerar efectiv, cât și celor cu libele dela Consul să-i ajuns apogeul! Publicul, încrezător în cinstea și devotamentul acestui tânăr comerciant, îl asaltează și poate afirma că, toată lumea ieșe multumită dela dânsul, unde până la data de 1 Decembrie,

— precum suntem informați — să la dispoziția oricui, stocul în mare assortiment al mărfurilor de tot felul, ca stofe, păneturi, mătăsuri și accesoriile de ciorarie. Către toate acestea adăugăm și noi în public, lauda noastră neprecupeștită românașului comerciant Moșiu Ilie.

RADIO

mașini de cusut, biciclete și în-talații electrice, mai eftin la
Arcadie Schwarcz
 ARAU, str. Dr. Petran No. 1.

Avantajii pentru cîștori!

Orice industriaș, mare comerciant, conducător de instituție publică sau particulară, liber profesionist, intelectual, cu un cuvânt — orice om care vrea să strălucescă în cariera aleasă — nu se poate lipsi de o documentare temeinică asupra profesioniștilor sale sau a pre-ocupărilor sale particulare. Ori, azi când apar în lume peste 120 milii de reviste și ziar, nimeni n'are puțină să urmărească în ele ce se scrie asupra chestiunilor care îi interesează. Institutul românesc de documentare „TOT” și agenția „Serviciul Gazetelor”, care lucrează în colaborare cu 120 de institute similare din lumea întreagă, poate procură oricui orice documentare din orice domeniu. Adresa: Institutul românesc de documentare „TOT”, este: BUCUREȘTI I., str. St. Constantin Nr. 24.

Hai noroc!
Noroc să fie!
Joc, la Goldschmidt
LOTERIE!

Administrative

AVIZ

Rugăm pe on. abonați noștri, că și d-nii comercianți care fac reclame în ziarul nostru, că dela 101 lei în sus, să nu primească nici-o chitanță pentru achitare, dacă n'are pe verso aplicat un timbru fiscal de 3 lei și un timbru de aviație de 2 lei.

ADMINISTRATIA

Cioritoria pentru domni MOSKOVITZ, Arad, are prețuri de concurență

Scurt și cuprinzător

Avocatul telegraftă clientului: „Dreptatea a triumfat”. Răspunsul clientului: „Fă apel!”

Ideie bună

— Uite ce țigără minunată am! Într-o nuvelă i-am lăudat aroma și directorul regional mi-a trimis o cutie mare de țigări.

— Strălucită idee. Voi întocmi un volum întreg despre balet...

S'a finut de cuvânt

— Regret domnule croitor că te-ai obosit, dar nici astăzi nu-ți pot plăti.

— Bine, domnule, dar tot astăzi-ai spus și săptămâna trecută...

— Ei și, nu m'am finut de cuvânt?

Nu-i nevoie

Invățătorul către copilul care culege ciuperci:

— La spune-mi băete, poți deosebi ciupercile bune de măneat de cele otrăvitoare?

Copilul: Nu-i nevoie, le vănd...

Proces de divorț

Avocatul bărbatului: E o femeie de un caracter infernal! E răutăcioasă, neglijentă, cicălitore, violentă!

Avocatul femeii: E un soț impossibil. E brutal, certare, dădat băuturi!

Judecătorul: Dar bine, nu înțeleg de ce vor să divorțeze! Văd că se potrivește de minune!

Semnele timpului

— Salutare, Mitică. Ce mai faci, ce-ți mai face nevasta?

— Slava Domnului, ne merge ca în paradis.

— Cum așa?

— Foarte simplu: Umblăm desbrăcați, penitru că nu mai avem ce pune pe noi și stăm tot timpul cu frica în sân, să nu ne dea afară proprietul!

Recenzie

Ion Lăzărică și Petru Loghin: Cultul Monarhiei, Timișoara 1938

Cartea d-lor Ion Lăzărică și Petru Loghin conține în 45 de pagini o adevărată istorie a timpurilor noastre.

Trăim vremuri dintre cele mai tulburi când mulți și cauți refugiul în diferite sisteme de gândire, admiră concepții bizare de peste hotare, fără să se gândească la realitatea ţării noastre.

Autorii „CULTUL MONARHIEI” pun în vîileag un exemplu minunat de ce trebuie să fie sădil în sufletele întregii populații românești: REGE și PATRIA.

Tara noastră prosperează pe zi ce merge, ea înaintează și preștegiul ei este mără peste hotare, și toate acestea se întâmplă datorită Statului Român. M. S. Regele Carol II, Tânăr, energetic, și astfel simte toate trebuințele vitale ale poporului.

Cartea „Cultul Monarhiei” este tot mai puțină în vedere a unor adevăruri pe care trebuie să le știe Statul Român. M. S. Regele Carol II-lea ne spune singur:

„Un singur gând: tubirea nesărată pentru poporul meu, o singură dorință: binele României. Mă călduzesc fără sondă la calea ce am făgăduit-o Țării Mele. Salvarea

Importante reforme universitare ale ministrului Educației Naționale, d. Armand Călinescu

(Urmare din pag. I-a)

Ca și când prima nu ar trebui să numai „concursul”, care este obiectiv și în funcțiune de însușirile reale ale candidatului.

Am introdus după aceia dispozitive menite să satisfacă unele deziderate de ordin moral. Astfel, am interzis ca profesorii să mai recomande rudele apropiate pentru a ocupa posturi de asistență și paratori.

Am interzis ca un profesor să occupe mai multe catedre și să conduce mai multe institute anexe.

Cunosc cazuri când un profesor deține două catedre, suplimentare pe a treia și conduce două clinici.

Poate cineva admite că un asemenea profesor avea timpul material să-și îndeplinească conștiința toate aceste multiple îndatoriri? Evident că nu.

Am introdus sancțiuni impotriva celor care nu-și fac cursurile. Ue biet funcționar este dat afară dacă nu se prezintă timp de zece zile la post. Un ofițer este pus în disponibilitate după șase luni de concediu.

Într-un profesor universitar a putut rămâne în învățământ chiar dacă 15 ani nu a intrat un ceas în sălile de curs. De aceea toți profesorii care în 5 ani nu au făcut cursuri cel puțin un an întreg, vor fi considerați demisionați.

In fine, pentru că învățământul universitar nu poate fi un simplu plasament, iar profesorul nu este un funcționar, ci el trebuie să aibă și o activitate creatoare în ceea ce privește studenții, am impus nou și precise îndatoriri. În adevară profesorul care după ce obține numirea, își pun lira în cui și nu mai are o activitate creatoare, prin lucrări verificate, va fi considerat demisionat și va lăsa locul altuia mai capabil.

Iată punctele esențiale din programul privitor la reforma universitară. El a avut de scop și sunt sigur că va atinge acest scop, pe deosebit de a înlesni studentului însușirea cunoștințelor necesare printre învățământul concentrat, pe de altă parte de a asigura recrutarea profesorilor în condiții mai îngrijite și în fine, de a crea o atmosferă morală și de prestigiu în jurul Universităților.

Litera

Revista literară a poetului-ofițer Fane George Păjiște, a apărut în sfârșit, de sub teascurile tipografice. Titlul acestui reviste este nu mai ideoprobabil, ci admisibil. Formal „Gândirea”, cu o copertă colorată, este de o modă trăgătoare.

Cât despre conținut, am găsit diverse nisme cunoscute sub articole sau versuri de ținută curată. Nici nemănușebi articolul d-lui Sofronie, care deschide revista precum și acel cuceritor „Elogiu sfârșitului”, semnat de d. E. Popa.

D. Fane George Păjiște scrie versuri și cronicile.

Patriei este pentru Mine singură poruncă care mă îndrumă în cec vremuri îngrijorante de liniste susținătoare...

Si aşa carteaua e preserată cu exemple și îndrumări, care ne conduc la o singură țindă. binele Țării cu ajutorul și sprijinul celor datorăni cu toții: NARHIEL.

Cultivând acest cult putem ricichi. Acestea sunt ideile ce se prind din cartea d-lor Ion Lăzărică și Petru Loghin.

La sfârșit, pag. 46 e o poartă preamărire a Cultului Monar-

Despre afacerile Societății de Electricitate din Arad

Se așteaptă revizuirea contractului prelungit cu 17 ani înainte de expirare

Prețul curentului trebuie restabilit

IV.

În numărul trecut al ziarului nostru „DRAPELUL”, am promis că ne vom ocupa cu chestiunea timbrelor. Totodată dorim să arătăm legătură cu manipularea imprelror, care se incasează — dar pe nedrept, — dela consumator, un precent privitor la urcarea consumației, dela data instalării contoarelor noui.

Dăm mai jos consumația pe termen de 3 ani — a unei firme, care utilizează:

T A B L O U

despre consumația motorică al unei firme, după cum urmează:

	1936	1937	1938			
	S	u	m			
luna	facturei	timbrelor	facturei	timbrelor	facturei	timbrelor
Ian.	Lei					
Februarie	428	12	4572	82	3701	71
Martie	4890	12	4414	81	4719	88
Aprilie	5035	14	5076	99	4823	90
Mai	5017	14	5459	99	4444	25
Junie	4575	15	4759	85	4764	25
Iulie	4306	75	6005	110	4931	25
August	3649	61	5913	104	4412	25
Sept.	4102	71	3319	61	5196	30
Oct.	4967	82	3734	66	4277	25
	4634	15	3560	64	7325, deci du-	

instalarea noului contor cerând să se verifice fiindcă consumația dela 4277 lei, să este imposibil să fie o urcătură de circa 70 la sută, față de anii precedenți.

Iată o doleanță a consumatorilor, care cere o rezolvare

current industrial și din care ori cine poate constata cu ușurință și fără nici o pregătire tehnică, ce diferență a preciabilă se arată atât la consumația energiei motorice, cât și la consumația curentului la locuințele particulare, dela instalarea nouilor contoare încoace. Așa că revolta consumatorilor credem că este justificată.

Iată tabloul care s'a întocmit pe baza facturilor trimiși redacției noastre:

cât mai urgentă și cât mai temeinică.

Societatea de Electricitate nu se poate aștepta ca publicul consumator să îi se adreseze lor, în cazul unui neajuns. Intr'un număr viitor, vom arăta cu amănunte cum au fost primiți cei naivi care credeau că dacă se adresează direct Societății, vor fi și asu-

derare la costul acestui contract încheiat altă dată de pripiț.

Rectificare

In numerile precedente în loc de conductă în care se scurge apa de ploaie, a apărut greșit SHONE, deci facem cuvenita rectificare, dar restatea faptului descris anterior rămâne întocmai.

Aradul în bezna
temp de 2 ore

Joi am avut fericirea, tocmai seara la ora de închidere a magazinelor, să rămânem pe neașteapte în intuneric, din „PRUDENTĂ” mult pozitivă a Societății de Electricitate din localitate.

In ce măsură corespunde cu adevărul scrisoarea Societății de Electricitate adresată redacției noastre

Societatea de Electricitate să și facă „mea culpa” și să reviziască, singură și în mod benevol, prețul fantastic, până nu va fi rezultat de cei în drept, ceea ce nu va mai întârzi mult timp, fără cons-

iderați următoarele informații, pentruca publicul interesat căruia i se bate capul cu inconvenientele de altfel minime ale lucrărilor noastre, care dorință i-am satisfăcut-o cu cea mai mare placere.

Iată bilet la Loterie!

Ca să scapi de sărăcie!

Hai noroc! Noroc să fie!

Joe la Goldschmidt

loterie!

Intre altele scrisoarea Societății de Electricitate, care nu poartă dată, spune așa:

„Cu această ocazie vă comunicăm și vă rugăm să

scrisoarea fără dată amintită mai sus, este oare și adevărat?

— c) „O rețea de distribuție de tensiune, serviciu, construită în aşa fel ca deranja- mentele eventuale din viitor să fie limitate la un grup de 3—4 clădiri, iar nu pe cartiere întregi cum se petreceau cu vechea rețea.

S-ar așezat în acest scop în total 46.682 m. l. cablu”.

Iată căd dreptate are Societatea

Rente și Electric
Bonuri de impozite

pentru plata impozitului și pământului forțat, pentru Asigurare Socială la

Banca Goldschmidt

A R A D,

Str. Eminescu No. 4

de Electricitate în punctul extras de mai sus.

Adică în Părneava să aprins un transformator și tot orășul a rămas în bezna.

Apoi dacă în toate va avea Societatea de Electricitate, atâtă dreptate ca în punctele de mai sus, ne putem închipui ce ne așteaptă.

Deci, vrând-ne-vrând, domniile lor trebuie să recunoască fără jenă că și până în prezent au comis multe greșeli, pe care probabil că nici nu le mai poate repara și în viitor să nu se mai priepească cu scriitori fără dată, pentru a nu se face de răs.

Atât pentru azi.

HORTICULTORUL

Consiliul interuniversitar della
ministerul Educației Naționale

Eri Luni la amiază, să fi-
nut, la Ministerul Educației
Naționale, consiliul interuni-
versitar, prezidat de d. Ar-
mand Călinescu ministrul
Educației Naționale. Au par-
ticipat toți rectorii și deca-
nii din țară: d-nii G. G. Mi-
ronești, Nicolae Dașcovici,
Petre Dragomirescu și dr.
Lunguleac.

La ordinea zilei lucrările
de încadrarea personalului
didactic din învățământul
superior (universitar și spe-
cial) potrivit legii de ra-
ționalizare din 4 Noemvrie 1938.

Cuvântarea d-lui ministru
Armand Călinescu

D. ministrul Armand Căli-
nescu a deschis ședința cu
următoarea cuvântare:

DOMNILOI PROFESORI

Este pentru mine o deosebită plă-
cere să deschid astăzi reunirea
rectorilor și decanilor dela toate
Universitățile din țară. Când am
fost chemat la conducerea acestui
departament am spus că eu am
cultură învățăturii și că păstrez o
deosebită stimă acelor ce o repre-
zintă. Veți înțelege că în mod fi-
rex aceste sentimente merg în
primul rând către Dvs. Aș fi voit
să intrunesc consiliul mai de mult.
Dar vacanțele școlare și concediile

Prelipceanu, dr. Solacolu, Le-
ca Moraru, dr. Alexandru
Borza, Agricola Cardaș, Ioan
Tănasescu, Pr. Vasile Radu,
Marius Sturdza, Dumitru
Manolescu, Nicolae Drăgan,
Pr. Popescu-Mălaști, Hara-
lambie Vasiliu, Traian Pop,
Petre Dragomirescu și dr.
Lunguleac.

La ordinea zilei lucrările
de încadrarea personalului
didactic din învățământul
superior (universitar și spe-
cial) potrivit legii de ra-
ționalizare din 4 Noemvrie 1938.

unora din Dvs. m'au impiedicat să
o fac atunci.

Reuniunea de astăzi este în legă-
tură cu legea învățământului uni-
versitar. Proiectul pe care l'am co-
nstruit deja D-lor rectori a fost
într-o temp. decretat. Astăzi trebuie
să ne ocupăm de punerea lui în
aplicare.

Dar mai întâi îmi veți da voie
să folosesc prezența celor mai auto-
riizați reprezentanți ai învățământu-
lui românesc pentru a schița în
câteva scurte cuvinte sensul legiuiri-
rilor ce au intervenit. Socotește că
este util pentru felul în care se vor
aplica, să se cunoască spiritul în
care ele au fost concepute.

DOMNILOI PROFESORI
Eu nu am venit să fac literatura
legislativă, din preocupări de vani-
tate personală cum se întâmplă în
trecut pentru mulți titulari de De-
putamente. De aceea textele nu
cuprind dezvoltări mari și conside-
rații generale. De aceea, decre-
tele ce am întocmit, sunt concise și
vizează numai punctele esențiale
ale diferitelor instituții.

In al doilea rând pe mine nu
mă preocupă atât aspectul tehnic
al problemelor. Prin urmare nu
am avut a le analiza în conținutul
lor, în justificarea teoretică. Ci eu
m'am preocupat mai ales de nece-
sitățile sociale și am căutat solu-
țiile care au o rezonanță efectivă
în această direcție. La toate
măsurile a prezidat o concepție
unilară.

Din această cauză nu trebuie să
vadă nimici în măsurile pe care
le iau eu, un element efectiv, o criti-
că, un blam, la adresa stărilor
vechi. Nu, ci aşa rugă să se interpreteze legile pe care le-am adus
drept o acțiune de adaptare a ins-
tituțiilor la regimul ce s'a creat,
la spiritul lui, la scopurile pe care
le urmărește.

Domnilor, învățământul român-
esc a fost organizat potrivit con-
cepțiilor filosofice ce au dominat
în ultimul veac. Erau concepțiile
individualiste și libertate. Elevii,

(Continuare în pag. IV-a).

Radio-Graetz

E culmea tehnicii moderne
40% economie de curent

Incoronarea mărcilor selecte! Voce perfectă, nemitabilă. Recepție fără zgromot. Scala uriașă de sticlă a stațiunilor, manipularea simplă.

Asculți-i-l fără obligație! la Sigismund Hammer și Fiul

Arad, Bulv. Regele Ferdinand 27. Telefon 10-47. 1

Consiliul interuniversitar del Ministerul Educației Naționale

(Urmare din pag. III-a).

studenții, erau priviți în sine independent de roul ce aveau mai târziu în societate, indiferent de înădorile sociale și de misiunea ce autoritatea de Stat ar fi trebuit să le atribuie în mod deliberat. De aceea se pregătea un tip ideal printr-o cultură teoretică, abstractă. Si de aceea această cultură și organizația învățământului erau prin imitație pur și simplu copiate din străinătate. Nu s'a ținut niciodată seama de specificul românesc; nu s'a ținut seama de structura socială și de nevoile noastre.

Astfel copiii de țărani dobândea în școlile primare numai cunoștințe teoretice, pe cari le memorizeau de cele mai multe ori fără a reține sensul lor. Rezultatul era că în loc ca fiți de săteni să se întoarcă la munca câmpului cu un bagaj de cunoștințe practice, cu un suflet format în vederea roului social, cu pasiunea pentru perfecționarea și innobilirea profesiei fizice, acești fiți de țărani erau împinsă mai departe spre școlile orașenești, unde incelul cu incelul, se desrădăcinău. Aspectul teoretic al învățământului la sate a făcut ca nici populația să nu-i acorde increderea întreagă și să nu-i simtă utilitatea. Învățământul se rezemă pe sistemul amenziilor școlare. Am întreprins o acțiune de adaptare. Am modificat programele analitice, am schimbat caracterul și roul învățământului supraprimar, punând accentul pe elementul practic și regional. În fine, am introdus monopolul cărței pentru a ușura sarcina și a face mai atrăgătoare.

Același lucru s'a întâmplat cu învățământul secundar. În loc să prengătim elementele de cari se simțea imperioasă nevoie pentru utilizarea și naționalizarea industriei, meșteșugului și negoțului românesc, se dase extindere considerabilă învățământului teoretic. Înainte de război aveam cel mult un liceu sau gimnaziu în capitalele de județ și desigur generația din acea vreme nu a fost mai lipsită de cultură. Acum în urmă ajunsem la mai multe licee într'un oraș, căde odată licee în neînsemnate orășele unde nu puteai găsi profesori și mediu corespunzător. Elevii din aceste școli nu aveau ca ideal decât funcționarismul de Stat. Căd pîntru corpul didactic, nici o grija specială de recrutare.

Am întreprins și în acest comportament o acțiune de adaptare la nevoile reale. Am comprimat simțitor învățământul teoretic și am creiat și am încurajat școlile profesionale. Cum am semnalat și altă dată, deja numărul elevilor din școlile de meserii, de comerț, de gospodărie, a crescut, lînzând la o răsturnare a raportului dintre învățământul teoretic și cel profesional în favoarea acestuia din urmă. De asemenea m'a preocupat pregătirea viitorilor profesori secundari pentru cari am creiat școli normale superioare, cu interne, cu programe serioase de pregătire și cu grija de formarea caracterului și a sufletului acestui important factor de educație națională.

Vin acum la învățământul universitar.

Dominilor profesori, nu voi re-lua observările ce s-au făcut în trecut asupra învățământului superior. Sunt lucruri prea cunoscute și mai ales pentru Dvs. De altminteri cele mai interesante și mai caracte-ristice constatări s-au făcut pînă acum de către chiar personalități distinse din rândurile corpului pro-fesoral. In deosebi, scrisoarea pe

care d-l consilier regal Nicolae Iorga mi-a trimis-o și prin care am cerut cu autoritatea și pe baza experienței sale, o revizuire a legislației universitare, a aruncat o mai clară lumină asupra acestei probleme pentru care au și exprimătoată gratitudinea.

Ce am urmărit eu? Așa voi să subliniez odată mai mult această chestiune pentru că în ipoteza cînd aplicația practică ar în-tălni cazuri neprevăzute sau ar găsi dispoziții incomplete să se știe în ce spirit trebuie dată soluția.

Mai întâi am vrut să vin în ajutorul studenților și să-i înlesnesc înțisuirea cunoștințelor necesare potrivit cu forțele omenești. În nici o țară un student nu este obligat să dea altă examene ca la noi. La de pildă învățământul agronomic. În Germania se dau 12 examene, în Danemarca 18, în Italia 20, la noi erau 40. Aceasta este excesiv. Aceasta nu este în folosul învățământului, ci dimpotrivă în păgubă lui pentru că e preferabilă predarea unui număr de cunoștințe în raport cu capacitatea de assimilare a unui lăză decât înșiruirea pedantă de numeroase titulare pretențioase de catedre.

Trebuiam să comprimate catedrele. Cum se putea face această operație? Să țin seama de întâmplătoarele vacanțe? Nu ar fi fost rational. Așa fi găsit catedre vacante dar indispensabile și catedre inutilă dar ocupate. Să iau în considerare pe titulari? Ar fi intrat în joc elementul personal care tocmai creiașe situația actuală. Si atunci am închis anuarul și m-am preocupat exclusiv de materia studiilor pe care am subliniat-o după considerații obiective.

Astfel contopirea catedrelor nu implică nici o apreciere asupra titulărilor cari pot fi personalități foarte distinse. După ce am stabilit cadrul materiilor de studii care este mai permanent, am examinat situația profesorilor. Aci am pus două reguli: mai întâi respect drepturile personale câștigate. Posturile bugetare netrecute în tabele se vor menține cîtă vreme persoanele sunt în învățământ și se desfășoară automat atunci când ele dispar. A doua regulă: profesorii se încadrează de către consiliul interuniversitar, după vechimea lor și după o preferință ce o manifestă ei însăși. Este evident că nu se poate găsi un sistem mai echitabil decât acesta.

Așadar, întreg personalul existent astăzi este menținut, el își va face însă cursurile în cadrul disciplinelor stabilite prin noua lege.

Intr-o perioadă de timp prin împrejurări naturale, pensionări, etc., se va lichida tot ce este supranumerar fără rezarea drepturilor personale.

Cum veți face acum încadrarea? Aceasta este scopul convocării Dvs. Veți delibera și veți hotărî cum veți crede mai bine. Aș putea face o sugestie care firește nu vroiesc să vă oblige dar care poate ilustra intenția mea. Si anume: toți membrii corpului didactic să facă cereri decanilor respectivi arrătând catedrele și Facultățile la care potrivit normelor legale cred că trebuie să fie încadrați. Decanii le examinează și le propun consiliului interuniversitar, care apoi cu modificările ce crede le trimite Ministerului. Această operă, după lege, trebuie terminată în 30 zile, dar conform intereselor învățământului ar trebui și ar putea fi făcută mai repede.

Dominilor profesori, o altă preocupare pe care am avut-o fost de a asigura o

promovare a elementelor tinere ca lora și a trimis-o și prin care am cerut cu autoritatea și pe baza experienței sale, o revizuire a legislației universitare, a aruncat o mai clară lumină asupra acestei probleme pentru care au și exprimătoată gratitudinea.

Concursul. Știu că a existat și părea de a se deschide drumul la profesorat persoanelor din afara unor oameni cari au ilustrat catedra, deși nu au străbătut ierarhia universitară. Nu am adoptat acest sistem pentru a asigura drepturile celor ce muncesc în învățământ din primii ani. Desigur dacă mai se va îovi o personalitate de prestigiu excepțional și de valoare unanim recunoscută, se va putea face o excepție și va putea eventual fi numit prin lege specială. Toată lumea ar acceptă. Dar să deschidă robinetul sub acest pretext și să mențin sistemul vechi de care ar profita oricine aceasta nu am voit.

Vine apoi licidarea situațiilor confuze. Astfel pe lângă ierarhia universitară normală: asistent, conferențiar și profesor se crease o serie de categorii cu poziții nedefinite. Avem docenți, conferențiau onorificați dar cu plata, agregați temporari, agregați onorificați cu plată! Am desființat aceste titulare și pe cei ce le defineau, i-am echivalat în trepte din ierarhia naturală. Echivalarea s'a făcut pentru cei cari întruneau condiții obiective pentru gradul respectiv. Astfel, pe lângă echivalat conferențiar, trebuie să fi trecut un examen de docență sau conferență onorificați indiferent de facultatea căreia aparțină și să aibă un statut de 3 ani. Prin această măsură s'a făcut un act de dreptate unui număr însemnat de membri ai corpului didactic și s'a clarificat situații nelămurite. În fine s'au legalizat o serie de măsuri privind activitatea profesorilor și cari sunt de natură prin aplicarea lor să contrabuie la ridicarea prestigiului universității. Pentru mine aceste măsuri sunt esențiale și ele caracterizează însăși legiuirea. Astfel, este cheștiunea cumulului! Aș vrea să aud în opinia publică un singur glas care să nu justifice această măsură care nu are numai un substat moral, dar care în același timp deschide drumul tineretului la locuri blocate.

Asemenea este cheștiunea lucrărilor. Aș vîi să aud un singur glas care să prelindă că un profesor își poate păstra locul chiar când nu are o activitate precisă și când nu aduce o contribuție efectivă și înținsei. Aș vrea să văd în fine, ce ecou ar găsi în opinia publică că neva care ar susține că pot ocupa catedre acei cari nu au făcut atât de mult cursurile! Sunt aici dispoziții care se impun prin ele însăși, prin rostul lor moral, prin consensul general. Desigur legiuirea aceasta poate provoca și unele dezamăgiri.

Dar aceste dezamăgiri au un caracter prea subiectiv și prea personal pentru a putea reține atenția. Si de altminteri eu am convingere că mediile universitare, unde prin definiție trebuie să predomină spiritul clar-văzător, largimea de vederi, criteriul etic în judecata situațiilor, toate interesele personale vor fi neglijate pentru a promova numai pe cele obștești.

In orice caz regimul actual nu poate fi încredințat prin recompense din bugetul statului, așa cum se obișnuia în trecut. El se razină pe forța morală pe care o are o legiuire și pe necesitatea superioară de Stat căreia ea trebuie să-i corespundă.

Dominilor profesori, iată în cadrul cuvintelor spiritul novei legiuiri și directivele de aplicare. Vă mul-

țumesc că văți osteni să veniți la

In match de cupă

AMEFA-Tricolor CFPV 6:0 (4:0)

nou în brațele lui Gerold. În min. 41 Reinhardt trage de 16 m. cu stângul în out, desigur că facă goal. În min. 42 la Reinhardt e bine servit de Perneki, înaintează până la 6 m. și mai bine de spectatori.

Cele două echipe joacă cu ghinișon și de ambele părți, în primele trece minute. S-ar fi părat că toți cei 22 au ochii umflați și capul zăpădit de somn. Lusturile se succed, pasale se pierd, jocul se neâlcește la lată, însă, că în minutul 10 Batrin centrașă admirabil spre poartă și înțelege că Bermoser nu are decât să schimbe direcția mingea pentru a fice 1:0.

Peste un minut abia, Leb face două situații calde în careul advers, dar shoturile sunt prea moi. O acțiune frumoasă se frângă la fluerul lui Ceaură care privesc pe Bermoser în offside.

Mingia pare că nu mai vrea să parășească terenul ocupat de ploieșteni. În min. 15 Batrin are ocazia să bată un corner. Se achită atât de perfect de această datorie încât poate că nici năr si fost nevoie de fruntea lui Perneki pentru a mingea să intre în plasă: 2:0.

Inaintarea Tricolorului începește o acțiune frumoasă, dar mijlocul său centru — ca de atâta ori până acum — strică o minge ce trebuie să spargă plasa, trimițând-o în out dela 10 metri. Păcat de atât de servicii cu cari l-a aglomerat Lupaș. Centrul Boșca e, parțial, frate cu Fritz.

In minutul 20 Leb este pus în poziție de shoot, dar trage prea încet în brațele portarului. Immediat apoi Dani primește balonul și vrea să-i dea lui Leb o lectie de „cum se trage în goal”, dar mingea trece fulgerător peste bară. In min. 22 Bermoser bate din colț pe capul lui Perneki care scoate în out.

In min. 23 Reinhardt servește biene pe Leb care, dela 18 metri, trage pe jos și de astădată marchează 3:0.

Peste un minut Batrin trage din nou afară. Are ghinișon faimosul goal-getter al Amefei, deși publicul îl incită mereu.

In minutul următor Boșca strică din nou o acțiune ce poate fi fructuoasă. Din cauza acestui om, echipa își pierde, încet-încet, busola, ceea ce explică înfrângerea atât de catastrofală.

In min. 26 Tricolor obține lovitură dela colț, fără să marcheze. In min. 26 Dyck — cel mai bun om al cfpviștilor — fugă bine și trage; mingea găsește plasa, dar... pe din afară.

In min. 34 Perneki trage peste bară, dela 18 m.

In min. 35 Dyck fugă, luptă cu Szabo, trage, portarul respinge, Dyck luptă din nou cu Szaniszlo și obține corner. Il bate frumos, dar celălalt nu-l știu utiliză din cauza catastrofăi.

In min. 37 Dani fugă singur, trage din unghiu. Portarul respinge pe linia de corner. Bermoser trage și el, dar portarul respinge din nou. Dunăreanu obține balonul și îl predă portarului.

In min. 38 Dani are din nou ghinișon să tragă alături, fiind „je-nat”.

Peste un minut Dyck trage din

această sedință; sunt sigur că veți pune toată râvnă și obiectivitatea pentru a satisface interesele universităților în cadrul novei legiuiri.

Au luat apoi cuvântul cerând lămuriri și făcând propuneri d-nii prodecan G. G. Mironescu, rector Costin Stoicescu, decan P. Dragomirescu, rector Ion Răducanu, rector Ion Răducanu, decan dr. Tăndăses-

cu, rector Ion Nistor, etc.

Discuțiile au continuat după amiază dela 4 jum. — 7, sub președinția d-lui prodecan G. G. Mironescu, stabilindu-se normele după care facultățile vor face propuneri pentru încadrarea profesorilor.

Vîitoarea sedință va avea loc în

17 Noemvrie, la orele 10 diminea-

se vor prezenta propunerile.